

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

Woensdag

11-01-2017

Namiddag

Mercredi

11-01-2017

Après-midi

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld sp.a	Open Vlaamse Liberalen en Democraten socialistische partij anders
Ecolo-Groen cdH	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen centre démocrate Humaniste
VB	Vlaams Belang
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PTB-GO!	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture!
Vuye&Wouters	Vuye&Wouters
PP	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 54 0000/000	Parlementair stuk van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)
CRABV	Beknopt Verslag (witte kaft)	CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture blanche)
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (witte kaft)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (couverture blanche)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

<p>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</p> <p>Bestellingen :</p> <p>Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be</p>	<p>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</p> <p>Commandes :</p> <p>Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be e-mail : publications@lachambre.be</p>
--	--

INHOUD

SOMMAIRE

Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Justitie over "de GAS-ambtenaren en de parkeerwachters" (nr. 15504) <i>Sprekers: Nahima Lanjri, Koen Geens, minister van Justitie</i>	1	Question de Mme Nahima Lanjri au ministre de la Justice sur "les fonctionnaires SAC et les gardiens de parking" (n° 15504) <i>Orateurs: Nahima Lanjri, Koen Geens, ministre de la Justice</i>	1
Vraag van de heer Tim Vandenput aan de minister van Justitie over "een eigen rechtbank voor Halle-Vilvoorde" (nr. 15509) <i>Sprekers: Tim Vandenput, Koen Geens, minister van Justitie</i>	2	Question de M. Tim Vandenput au ministre de la Justice sur "un tribunal spécifique pour Hal-Vilvorde" (n° 15509) <i>Orateurs: Tim Vandenput, Koen Geens, ministre de la Justice</i>	2
Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Justitie over "de procedure tot erkenning van de status van staatloosheid" (nr. 15560) <i>Sprekers: Nahima Lanjri, Koen Geens, minister van Justitie</i>	3	Question de Mme Nahima Lanjri au ministre de la Justice sur "la procédure de reconnaissance du statut d'apatride" (n° 15560) <i>Orateurs: Nahima Lanjri, Koen Geens, ministre de la Justice</i>	3
Samengevoegde vragen van	4	Questions jointes de	4
- de heer Georges Gilkinet aan de minister van Justitie over "de gerechtelijke nasleep van het dossier-Kazachgate" (nr. 15593)	4	- M. Georges Gilkinet au ministre de la Justice sur "la suite judiciaire du dossier du Kazakhgate" (n° 15593)	4
- de heer Georges Gilkinet aan de minister van Justitie over "de gerechtelijke nasleep van het dossier-Kazachgate" (nr. 15601)	4	- M. Georges Gilkinet au ministre de la Justice sur "la banque d'Interpol" (n° 15601)	4
- de heer Georges Gilkinet aan de minister van Justitie over "de niet-vervolgving in het dossier van de Gemeentelijke Holding" (nr. 15630) <i>Sprekers: Georges Gilkinet, Koen Geens, minister van Justitie</i>	4	- M. Georges Gilkinet au ministre de la Justice sur "l'absence de poursuites dans le dossier du Holding Communal" (n° 15630) <i>Orateurs: Georges Gilkinet, Koen Geens, ministre de la Justice</i>	4
Vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de minister van Justitie over "de evolutie van de situatie bij de DAVO" (nr. 15677) <i>Sprekers: Muriel Gerkens, Koen Geens, minister van Justitie</i>	6	Question de Mme Muriel Gerkens au ministre de la Justice sur "l'évolution de la situation au SECAL" (n° 15677) <i>Orateurs: Muriel Gerkens, Koen Geens, ministre de la Justice</i>	6
Samengevoegde vragen van	8	Questions jointes de	8
- de heer Georges Gilkinet aan de minister van Justitie over "de toepassing van het btw-tarief van 21% voor pro-Deoprestaties" (nr. 15682)	8	- M. Georges Gilkinet au ministre de la Justice sur "l'application du taux de TVA de 21 % aux prestations pro deo" (n° 15682)	8
- de heer Ahmed Laaouej aan de minister van Justitie over "de btw op de prestaties van advocaten in het kader van de juridische tweedelijnsbijstand" (nr. 15742) <i>Sprekers: Georges Gilkinet, Ahmed Laaouej, Koen Geens, minister van Justitie</i>	8	- M. Ahmed Laaouej au ministre de la Justice sur "l'application de la TVA sur les prestations des avocats relatives à l'aide juridique de seconde ligne" (n° 15742) <i>Orateurs: Georges Gilkinet, Ahmed Laaouej, Koen Geens, ministre de la Justice</i>	8
Samengevoegde vragen van	10	Questions jointes de	10
- de heer Georges Gilkinet aan de minister van	10	- M. Georges Gilkinet au ministre de la Justice sur	10

Justitie over "de honoraria van de zelfstandige gevangenisartsen" (nr. 15663)		"les honoraires des médecins indépendants travaillant dans les prisons" (n° 15663)	
- de heer Gautier Calomne aan de minister van Justitie over "de betalingsachterstand op het vlak van de honoraria van de gevangenisartsen" (nr. 15699) <i>Sprekers: Georges Gilkinet, Koen Geens, minister van Justitie</i>	11	- M. Gautier Calomne au ministre de la Justice sur "les retards de paiement des honoraires de médecins en milieu carcéral" (n° 15699) <i>Orateurs: Georges Gilkinet, Koen Geens, ministre de la Justice</i>	11
Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de minister van Justitie over "de mogelijkheid tot ontvangstmachtiging in geval van niet-betaling van onderhoudsgeld voor een kind" (nr. 15720) <i>Sprekers: Sabien Lahaye-Battheu, Koen Geens, minister van Justitie</i>	12	Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu au ministre de la Justice sur "l'autorisation de percevoir la somme due en cas de non-paiement d'une pension alimentaire pour un enfant" (n° 15720) <i>Orateurs: Sabien Lahaye-Battheu, Koen Geens, ministre de la Justice</i>	12
Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de minister van Justitie over "de maaltijden in de gevangenis" (nr. 15721) <i>Sprekers: Sabien Lahaye-Battheu, Koen Geens, minister van Justitie</i>	13	Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu au ministre de la Justice sur "les repas servis en prison" (n° 15721) <i>Orateurs: Sabien Lahaye-Battheu, Koen Geens, ministre de la Justice</i>	13
Vraag van de heer Philippe Goffin aan de minister van Justitie over "het gebruik van dwang door politieambtenaren" (nr. 15499) <i>Sprekers: Philippe Goffin, Koen Geens, minister van Justitie</i>	14	Question de M. Philippe Goffin au ministre de la Justice sur "l'usage de la contrainte par les fonctionnaires de police" (n° 15499) <i>Orateurs: Philippe Goffin, Koen Geens, ministre de la Justice</i>	14

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

van

du

WOENSDAG 11 JANUARI 2017

MERCREDI 11 JANVIER 2017

Namiddag

Après-midi

De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.28 uur en voorgezeten door de heer Philippe Goffin.

La réunion publique de commission est ouverte à 14 h 28 par M. Philippe Goffin, président.

01 Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Justitie over "de GAS-ambtenaren en de parkeerwachters" (nr. 15504)

01 Question de Mme Nahima Lanjri au ministre de la Justice sur "les fonctionnaires SAC et les gardiens de parking" (n° 15504)

01.01 Nahima Lanjri (CD&V): Parkeerwachters en GAS-ambtenaren krijgen niet zelden te maken met agressie. Als zij daarvan een klacht indienen bij de politie, wordt de zaak vaak geminimaliseerd en uiteindelijk zelfs geseponeerd.

01.01 Nahima Lanjri (CD&V): Il n'est pas rare que des gardiens de parking et des fonctionnaires SAC soient victimes d'agressions. S'ils portent plainte auprès de la police, l'incident est souvent minimisé et finit même par être classé sans suite.

Agressie tegen andere beroepscategorieën zoals politieagenten krijgt in het Strafwetboek het stempel van 'verzwarende omstandigheden'. Voor de nieuwe functies, die zijn gecreëerd om de politie te ontlasten, bestaat die verzwarende omstandigheid niet. Overweegt de minister een wijziging van de wet? Wat kan worden gedaan om het seponeren van zulke klachten zo veel mogelijk tegen te gaan?

Les agressions envers d'autres catégories professionnelles, notamment les agents de police, constituent au regard du Code pénal une "circonstance aggravante". Or celle-ci ne s'applique pas aux nouvelles fonctions créées pour soulager les services de police. Le ministre envisage-t-il de modifier la loi? Comment peut-on empêcher autant que possible le classement sans suite de telles plaintes?

01.02 Minister Koen Geens (Nederlands): De expertencommissie voor de hervorming van het Strafwetboek is begonnen aan de herwerking van het tweede boek, dat over de incriminaties. Daarbij wordt ook de wildgroei van verzwarende omstandigheden doorgelicht. In de tweede helft van dit jaar verwacht ik een uitgewerkt voorstel voor een nieuw boek 2.

01.02 Koen Geens, ministre (en néerlandais): La commission d'experts pour la réforme du Code pénal a entamé la révision du livre II, qui traite des incriminations. La prolifération de circonstances aggravantes fait aussi l'objet d'une analyse. Je m'attends à ce qu'une proposition détaillée me soit remise dans le courant du deuxième semestre de cette année pour un nouveau livre 2.

Feiten van geweld en bedreiging worden door het parket sowieso ernstig genomen en zijn een prioriteit voor de strafvervolgning. Wel zijn er vaak problemen met de bewijslast en de identificatie van de dader. Als daarover geen uitsluit is, kan het parket niet efficiënt vervolgen. Dan prevaleert het vermoeden van onschuld.

Les faits de violence et les menaces sont en tout cas pris très au sérieux par le parquet et constituent une priorité dans le cadre des poursuites pénales. Néanmoins, des problèmes se posent souvent quant à la charge de la preuve et à l'identification des auteurs de ces faits. Si le flou subsiste à cet égard, le parquet ne peut pas mener efficacement ses poursuites. Dans ce cas, c'est la présomption d'innocence qui prévaut.

Met het oog op hun veiligheid worden stadswachten, parkeerwachters en GAS-vaststellers vaak per twee op pad gestuurd.

Afin de garantir leur sécurité, les assistants de prévention et de sécurité, les surveillants de parking et les agents constatateurs sont souvent envoyés par deux sur le terrain.

01.03 Nahima Lanjri (CD&V): Parkeerwachters en GAS-ambtenaren zijn beëdigde ambtenaren. Als ze beschikken over voldoende bewijzen en over de gegevens van de persoon die hen agressief bejegent, dan zou laakbaar gedrag niet mogen leiden tot een sepot.

01.03 Nahima Lanjri (CD&V): Les préposés au stationnement et les fonctionnaires SAC sont des fonctionnaires assermentés. Lorsqu'ils disposent de preuves suffisantes et des données relatives à la personne qui a eu un comportement agressif à leur égard, le dossier qu'ils constituent concernant cette attitude répréhensible ne devrait pas être classé sans suite.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van de heer Tim Vandenput aan de minister van Justitie over "een eigen rechtbank voor Halle-Vilvoorde" (nr. 15509)

02 Question de M. Tim Vandenput au ministre de la Justice sur "un tribunal spécifique pour Hal-Vilvorde" (n° 15509)

02.01 Tim Vandenput (Open Vld): Als burgemeester van Hoeilaart krijg ik af en toe te horen dat een verdachte die met voldoende bewijslast werd opgepakt en voorgeleid voor de onderzoeksrechter in Brussel, even later opnieuw op vrije voeten is. Dat leidt tot veel frustratie bij de politieambtenaren.

02.01 Tim Vandenput (Open Vld): En ma qualité de bourgmestre d'Hoeilaart, j'apprends de temps à autre qu'un suspect qui a été arrêté et déféré devant le juge d'instruction à Bruxelles se retrouve en liberté peu de temps après, alors qu'il existe des preuves suffisantes à son encontre. Cette situation génère d'importantes frustrations chez les fonctionnaires de police.

Begin 2016 hield de procureur van arrondissement Halle-Vilvoorde een pleidooi voor een eigen rechtbank. Het parket van Halle-Vilvoorde is erg actief en hanteert een streng vervolgsbeleid, maar helaas volgt de rechtbank in Brussel soms niet. Daar wordt men met andere criminele feiten geconfronteerd en legt men andere prioriteiten.

Début 2016, le procureur de l'arrondissement de Hal-Vilvorde a plaidé en faveur de la création d'un tribunal distinct pour son arrondissement judiciaire. Ce parquet très actif mène une politique sévère en matière de poursuites. Malheureusement, le tribunal de Bruxelles ne la suit pas toujours. Confronté à d'autres faits criminels, le parquet de Bruxelles a d'autres priorités.

Wat denkt de minister van een eigen rechtbank voor Halle-Vilvoorde?

Que pense le ministre de la création d'un tribunal distinct à Hal-Vilvorde?

02.02 Minister Koen Geens (Nederlands): Sinds mijn antwoord op gelijkaardige vragen van mevrouw Van Vaerenbergh en mevrouw Pas op 28 september zijn er geen nieuwe elementen bijgekomen.

02.02 Koen Geens, ministre (en néerlandais): Aucun élément nouveau n'est intervenu depuis le 28 septembre, date à laquelle j'ai répondu à des questions analogues de Mmes Van Vaerenbergh et Pas.

Het parket van Halle-Vilvoorde heeft drie keer meer zaken bij de rechtbank aanhangig gemaakt. De Brusselse rechtbank is verplicht ze te behandelen, wat ook mogelijk is gebleken met een rechtbank gelegen in Brussel. De Nederlandstalige rechtbank behoudt daardoor zijn slagkracht. De vraag is of de Nederlandstalige rechtszoekende in Brussel en Vlaams-Brabant beter gediend wordt met de overplaatsing naar een rechtbank in Asse of wat het effect zou zijn van een eventuele verhuis van de Nederlandstalige arbeidsrechtbank en rechtbank

Le tribunal a été saisi de trois fois plus de dossiers par le parquet de Hal-Vilvorde. Le tribunal bruxellois est obligé de les traiter et il est apparu que c'était parfaitement possible avec un tribunal situé à Bruxelles. Le tribunal néerlandophone conserve ainsi sa capacité opérationnelle. Le déménagement d'un tribunal à Asse assurerait-il un meilleur service aux justiciables néerlandophones de Bruxelles et du Brabant flamand ou quelle serait l'incidence d'un éventuel départ de Bruxelles des tribunaux du travail néerlandophones et du tribunal de

van koophandel uit Brussel. Ik ben er zeer aandachtig voor, maar een verandering lijkt mij nu niet raadzaam.

02.03 Tim Vandemput (Open Vld): Ik ben blij met de aandacht van de minister, maar wij zijn het enige arrondissement zonder rechtbank.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: De vragen nrs. 15518 van mevrouw Van Cauter en 15552 van de heer Vercamer worden omgezet in schriftelijke vragen.

03 Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Justitie over "de procedure tot erkenning van de status van staatloosheid" (nr. 15560)

03.01 Nahima Lanjri (CD&V): Ons land heeft het verdrag betreffende de status van staatlozen al in 1954 ondertekend. In dat verdrag wordt een staatloze gedefinieerd als een persoon die door geen enkele staat krachtens diens wetgeving als onderdaan wordt beschouwd. Staatloosheid moet uiteraard maximaal worden vermeden.

De rechtbank van eerste aanleg is bevoegd om staatlozen te erkennen. De aanvrager moet daarbij kunnen aantonen dat hij geen enkele nationaliteit bezit.

In het regeerakkoord sprak men af om dit proces sneller en adequater te laten verlopen door het te centraliseren op het niveau van het gerechtelijk arrondissement. Hoe ver staat het met dat voornemen? Vanaf wanneer kunnen de aanvragen op het niveau van het gerechtelijk arrondissement worden ingediend?

03.02 Minister Koen Geens (*Nederlands*): Het regeerakkoord schenkt inderdaad aandacht aan de erkenning van de status van staatloosheid. Artikel 16 van het Verdrag van 1954 waarborgt daarenboven het recht op een vrije en eenvoudige toegang tot de rechtbanken in de Staat waar de betrokkene zijn gewone verblijfplaats heeft en het recht om voor deze rechtbanken dezelfde behandeling te genieten als de onderdanen van die Staat.

Het zogenaamde wetsontwerp Potpourri V, dat zopas werd ingediend bij de Kamer, zorgt ervoor dat de doelstellingen uit het regeerakkoord en de bepalingen uit het Verdrag van 1954 in het Gerechtelijk Wetboek worden geïntegreerd.

commerce? Je suis très attentif à ces questions, mais un changement ne me paraît pas opportun à ce stade.

02.03 Tim Vandemput (Open Vld): Je suis ravi que le ministre soit attentif à la question, mais nous sommes le seul arrondissement sans tribunal.

L'incident est clos.

Le **président**: Les questions n°s 15518 de Mme Van Cauter et 15552 de M. Vercamer sont transformées en questions écrites.

03 Question de Mme Nahima Lanjri au ministre de la Justice sur "la procédure de reconnaissance du statut d'apatride" (n° 15560)

03.01 Nahima Lanjri (CD&V): Notre pays a déjà signé la Convention relative au statut des apatrides en 1954. Dans cette convention, l'apatride est défini comme une personne qu'aucun État ne considère comme son ressortissant par application de sa législation. Il va de soi que l'apatridie doit être évitée au maximum.

Le tribunal de première instance est habilité à reconnaître un apatride comme tel. Le demandeur doit pouvoir prouver qu'il ne détient aucune nationalité.

Il a été convenu dans l'accord de gouvernement d'accélérer cette procédure et de la rendre plus adéquate en la centralisant par arrondissement judiciaire. Où en est la mise en œuvre de cet objectif? À partir de quand les demandes pourront-elles être introduites par arrondissement judiciaire?

03.02 Koen Geens, ministre (*en néerlandais*): L'accord de gouvernement s'intéresse en effet à la reconnaissance du statut d'apatride. L'article 16 de la Convention de 1954 garantit de surcroît le droit à un accès libre et aisé aux tribunaux dans les États où l'intéressé séjourne normalement ainsi que le droit de bénéficier devant ces tribunaux du même traitement que les ressortissants de l'État concerné.

Le projet de loi "pot-pourri V" qui vient d'être déposé à la Chambre intègre les objectifs définis par l'accord de gouvernement ainsi que les dispositions de la Convention de 1954 dans le Code judiciaire.

De familierechtbanken die zetelen bij het hof van beroep zullen dit soort geschillen in de toekomst behandelen. Die specialisatie moet alles vereenvoudigen en versnellen.

03.03 Nahima Lanjri (CD&V): Deze passage uit het regeerakkoord kan voor bepaalde personen een heel groot verschil uitmaken als zij de status van staatloze kunnen krijgen om dan daarna de nationaliteit aan te vragen. Ik kijk dus uit naar de behandeling in de Kamer. Hopelijk lukt dit nog voor de zomer.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter:** Vraag nr. 15570 van mevrouw Gabriëls is omgezet in een schriftelijke vraag.

04 Samengevoegde vragen van

- de heer Georges Gilkinet aan de minister van Justitie over "de gerechtelijke nasleep van het dossier-Kazachgate" (nr. 15593)
- de heer Georges Gilkinet aan de minister van Justitie over "de gerechtelijke nasleep van het dossier-Kazachgate" (nr. 15601)
- de heer Georges Gilkinet aan de minister van Justitie over "de niet-vervolging in het dossier van de Gemeentelijke Holding" (nr. 15630)

04.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): In de pers vernamen we dat volgens het parket van Brussel het gerechtelijk onderzoek naar de rol van Armand De Decker in het dossier-Kazachgate bijna afgerond is en dat de substituut die over het dossier gaat, zou pleiten voor een gerechtelijke vervolging van de gewezen Senaatsvoorzitter. De procureur des Konings zou overwegen om geen gerechtelijk onderzoek in te stellen en dus geen onderzoeksrechter in dit dossier aan te stellen. De gerechtelijke wereld reageerde verbaasd op die keuze.

Op grond van welke regels wordt een onderzoeksrechter aangesteld? Is het niet wenselijk om in complexe dossiers altijd een onderzoeksrechter aan te stellen en enkel bij eenvoudige zaken met duidelijk bewijsmateriaal zich te beperken tot een opsporingsonderzoek? Kunt u bevestigen dat de Brusselse procureur des Konings die beslissing nam? Zult u zo noidg gebruikmaken van uw positieve-injunctierecht om ervoor te zorgen dat alle middelen worden ingezet om het gerecht de kans te bieden de waarheid aan het licht te brengen?

Het parket van Brussel, dat het gerechtelijke onderzoek leidde naar de vereffening van de

Les tribunaux de la famille auprès de la cour d'appel connaîtront à l'avenir de ces litiges. La spécialisation devrait tout simplifier et accélérer.

03.03 Nahima Lanjri (CD&V): Cet extrait de l'accord de gouvernement peut faire une très grande différence pour certaines personnes si elles peuvent obtenir le statut d'apatride pour demander ensuite la nationalité. J'attends avec intérêt l'examen du texte déposé à la Chambre. Espérons que nous pourrons en terminer avant l'été.

L'incident est clos.

Le **président:** La question n° 15570 de Mme Gabriëls est transformée en question écrite.

04 Questions jointes de

- M. Georges Gilkinet au ministre de la Justice sur "la suite judiciaire du dossier du Kazachgate" (n° 15593)
- M. Georges Gilkinet au ministre de la Justice sur "la banque d'Interpol" (n° 15601)
- M. Georges Gilkinet au ministre de la Justice sur "l'absence de poursuites dans le dossier du Holding Communal" (n° 15630)

04.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): La presse a repris des échos du parquet de Bruxelles, selon lesquels l'information judiciaire relative au rôle d'Armand De Decker dans le dossier Kazachgate était presque bouclée et la substitute en charge du dossier plaiderait pour une poursuite en Justice de l'ancien président du Sénat. Le procureur du Roi envisagerait de ne pas procéder à l'instruction et donc de ne pas désigner de juge d'instruction dans ce dossier, ce qui a suscité des réactions du monde judiciaire qui s'étonne de ce choix.

Quelles sont les règles présidant à la désignation d'un juge d'instruction? Ne convient-il pas d'en prévoir un dans les dossiers complexes et de réserver le recours à la seule information aux affaires simples dans lesquelles les preuves sont établies? Confirmez-vous le choix du procureur du Roi de Bruxelles? Useriez-vous de votre droit d'injonction positive pour veiller à ce que tous les moyens soient consacrés à la recherche de la vérité judiciaire?

Par ailleurs, le parquet de Bruxelles qui menait l'enquête judiciaire relative à la liquidation du

Gemeentelijke Holding – het Dexiadossier – heeft overigens geen strafrechtelijke inbreuk vastgesteld: er zijn geen frauduleuze bedoelingen aan het licht gekomen.

We zullen zien welk gevolg de raadkamer geeft aan die vordering. Dat lichtzinnige beheer heeft de belastingplichtigen veel geld gekost.

Wat zijn de resultaten van het onderzoek naar de vereffening van de Gemeentelijke Holding? Hoe wordt de beslissing om niet te vervolgen verantwoord? Wat is het gerechtelijke tijdspad? Wanneer moet de raadkamer een standpunt innemen?

Mijn volgende vragen gaan over de bank van Interpol. In 2016 heeft België voor 748.991 euro aan Interpol bijgedragen. Dat bedrag werd op een rekening van de bank HSBC overgeschreven. HSBC Holdings – één van de grootste banken van Europa – zal evenwel binnenkort voor de correctionele rechtbank van Parijs verschijnen wegens 'het witwassen van fiscale fraude' en 'de medeplichtigheid aan het onwettig ronselen van cliënten'. Die praktijken kwamen aan het licht tijdens de affaire-SwissLeaks.

Aangezien de bestrijding van financiële criminaliteit een van de opdrachten van Interpol is, zou die instantie omzichtiger te werk moeten gaan bij de keuze van haar bankoperatoren.

Is het niet problematisch dat de bankoperator van de belangrijkste organisatie voor politiesamenwerking in Europa een instelling is die regelmatig wordt genoemd in zaken rond witwassen en fiscale fraude, namelijk HSBC? Wat zijn de selectiecriteria van Interpol? Werd er een zwarte lijst van banken opgemaakt? Hoe zit het met de andere internationale organisaties waarbij België betrokken is? Kan België voorstellen om voor een bankoperator te kiezen die meer in de lijn ligt van de doelstellingen van de instantie?

04.02 Minister **Koen Geens** (*Frans*): Ik kan slechts zeer gedeeltelijke informatie geven, met name omdat het over een lopend onderzoek gaat. De onlangs opgerichte onderzoekscommissie 'Kazachgate' biedt een betere gelegenheid om uw vragen gedetailleerd te beantwoorden. Volgens het College van procureurs-generaal werd er naar deze zaak een opsporingsonderzoek gevoerd door de procureur des Konings, die heeft gewaakt voor de wettigheid van de bewijsmiddelen en de loyaliteit waarmee ze werden verzameld. Er waren geen dwangmaatregelen of schendingen van de individuele rechten en vrijheden, waarvoor enkel de

Holding Communal – le dossier Dexia – a conclu à l'absence d'infraction pénale: il ne relève pas d'intention frauduleuse.

On verra les suites accordées à ce réquisitoire par la chambre du conseil. Cette légèreté dans la gestion aura coûté cher aux contribuables.

Quelles sont les conclusions de l'enquête sur la liquidation du Holding Communal? Comment justifie-t-on la décision de ne pas poursuivre? Quel est le calendrier judiciaire? Quand la chambre du conseil doit-elle prendre position?

Mes questions suivantes concernent la banque d'Interpol. Pour l'année 2016, la Belgique contribue à Interpol pour 748 991 euros, versés sur un compte de la banque HSBC. Or HSBC Holdings – une des premières banques d'Europe – sera bientôt jugée devant le tribunal correctionnel de Paris pour "blanchiment de fraude fiscale" et "complicité de démarchage illicite", des activités apparues lors de l'affaire SwissLeaks.

Puisque la lutte contre la criminalité financière fait partie des missions d'Interpol, il conviendrait que cette organisation soit plus attentive au choix de ses opérateurs bancaires.

N'est-il pas problématique que le principal organisme de coopération policière en Europe ait pour opérateur bancaire un établissement régulièrement cité dans les affaires de blanchiment d'argent et de fraude fiscale, à savoir HSBC? Quels sont les critères de choix d'Interpol? Une liste noire d'établissements bancaires a-t-elle été établie? Qu'en est-il des autres organisations internationales dans lesquelles la Belgique est impliquée? La Belgique peut-elle suggérer le choix d'un opérateur bancaire plus cohérent avec ses propres objectifs?

04.02 **Koen Geens**, ministre (*en français*): Je ne peux donner que des informations très partielles, en particulier s'agissant d'une enquête en cours. La commission d'enquête Kazachgate récemment constituée est plus appropriée pour répondre en détail à vos questions. Néanmoins, selon le collège des procureurs généraux, cette affaire a fait l'objet d'une information judiciaire menée par le procureur du Roi qui a veillé à la légalité des moyens de preuve et à la loyauté avec laquelle ils sont rassemblés. Aucun acte de contrainte ou touchant aux libertés ou aux droits individuels, relevant de la compétence exclusive du juge d'instruction, n'a été

onderzoeksrechter bevoegd is, nodig.

Uit alle adviezen blijkt dat het openbaar ministerie zijn wettelijke opdrachten inzake onderzoek en vervolging van inbreuken heeft volbracht en dat het dat onafhankelijk, loyaal, à charge en à décharge en in het belang van de samenleving heeft gedaan.

De zaken omtrent HSBC en de Gemeentelijke Holding worden onderzocht. Er loopt een onderzoek tegen HSBC. Eurojust wordt gebruikt bij de internationale gerechtelijke samenwerking. Ik zal uw vragen op dit stuk onder de aandacht van onze vertegenwoordigers bij Interpol en Eurojust brengen.

In de zaak rond de Gemeentelijke Holding werd op 27 oktober 2016 namens de procureur des Konings een eindvordering opgesteld waarin tot de buitenvervolginstelling wordt beslist wegens onvoldoende bewijzen tegen de verdachten. De zaak werd vastgesteld voor regeling van rechtspleging op de zitting van de raadkamer van 21 februari 2017.

04.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): De onderzoekscommissie mag zich niet op het terrein begeven van het gerechtelijk onderzoek. Daarom stel ik u hier enkele vragen. Wat die polemiek betreft, verwijst u me naar algemene beginselen. Vanaf het begin van deze zaak is het mijn grootste zorg dat alle middelen zouden worden aangewend om de waarheid, wat die ook mag zijn, boven te halen. Het verontrust me dan ook dat er geen onderzoeksrechter wordt aangesteld, en ik ben niet de enige die zich daarover zorgen maakt!

Ik hoop dat het evenveel vragen bij u oproept als bij mij dat HSBC de bankier van Interpol is. Ik hoop dat onze vertegenwoordigers daarover meer informatie zullen kunnen inwinnen en het vervolg mee zullen kunnen bepalen.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: De vragen nrs. 15598 van mevrouw Jadin en 15731 van de heer Blanchart worden omgevormd tot schriftelijke vragen.

05 Vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de minister van Justitie over "de evolutie van de situatie bij de DAVO" (nr. 15677)

05.01 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): Hoe staat het met de werkzaamheden van de commissie die vorig jaar werd opgericht voor de follow-up en de evaluatie van de bedragen van de nog openstaande alimentatievorderingen? Wat is er al bekend over

nécessaire.

Tous les avis concordent pour dire que le ministère public accomplit ses missions légales de recherche et de poursuite des infractions de manière indépendante, de façon loyale, à charge et à décharge et dans l'intérêt de la société.

Les affaires HSBC et du Holding Communal font l'objet d'une instruction. Une instruction est en cours en cause de HSBC dans laquelle Eurojust est utilisé dans le cadre de la coopération judiciaire internationale. Je porterai à l'attention de nos représentants au sein d'Interpol et d'Eurojust vos questions à ce sujet.

Dans l'affaire Holding Communal, une requête finale en non-lieu pour cause de charges insuffisantes contre les suspects a été rédigée au nom du procureur du Roi le 27 octobre 2016. L'affaire a été fixée pour règlement de la procédure à l'audience de la Chambre du conseil le 21 février 2017.

04.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): La commission d'enquête ne peut empiéter sur l'enquête judiciaire, c'est pour cela que je vous interroge ici. Sur cette polémique, vous me renvoyez à des principes généraux. Mon souci depuis le début de ce dossier, c'est que tous les moyens soient mis en œuvre pour obtenir la vérité, quelle qu'elle soit. Je m'inquiète donc de la non-désignation d'un juge d'instruction et je ne suis pas le seul!

J'espère que cela vous interpelle autant que moi de savoir que HSBC est le banquier d'Interpol. J'espère que nos représentants pourront récolter des informations à ce sujet et influencer sur la suite.

L'incident est clos.

Le **président**: Les questions n°s 15598 de Mme Jadin et 15731 de M. Blanchart sont transformées en questions écrites.

05 Question de Mme Muriel Gerkens au ministre de la Justice sur "l'évolution de la situation au SECAL" (n° 15677)

05.01 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): Où en sont les travaux de la commission instaurée l'année passée pour assurer le suivi et l'évaluation des montants des créances alimentaires dues? Que sait-on des différences entre les jugements et

het verschil tussen de vonnissen en de raming van de alimentatievorderingen voor gezinnen in een vergelijkbare situatie? De wet bepaalt immers dat die commissie, wanneer zich dergelijke verschillen voordoen, een instrument op punt moet stellen dat alle rechters kunnen hanteren.

Aangezien de DAVO geen justitiële instantie is, heeft hij geen toegang tot de databank met de vonnissen en arresten. Hij beschikt evenmin over een uitvoerende titel om een regresvordering in te stellen tegen de onderhoudsplichtige. Welke wetgevende wijzigingen zouden er nodig zijn, naast de Potpourri IV-hervorming, die al voorziet in de elektronische mededeling van de gegevens aan de DAVO?

Komt de elektronische bezorging van het vonnis aan de advocaat in de plaats van de huidige verplichting voor wie een beroep doet op de DAVO om een kopie van het vonnis te bezorgen?

05.02 Minister **Koen Geens** (*Frans*): U hebt het over de commissie voor onderhoudsbijdragen, in de oprichting waarvan artikel 1322 van het Gerechtelijk Wetboek voorziet. De samenstelling ervan wordt geregeld bij het koninklijk besluit van 7 februari 2014. Om de onafhankelijkheid van de commissie te waarborgen, wordt zij door een magistraat voorgezeten.

De commissie moet aanbevelingen opstellen over enerzijds de beoordeling van de kosten die voortvloeien uit de onderhoudsbijdragen en anderzijds over de vaststelling van de bijdrage van elk van de ouders. Zij is voor het eerst samengekomen in januari 2016 en daarna nog vier keer. Zij moet jaarlijks, vóór 31 januari, een advies bezorgen aan de minister van Justitie en de minister bevoegd voor het gezinsbeleid, die het advies met hun opmerkingen verzenden aan de Kamer.

Haar rol bestaat er dus niet in beslissingen nemen in plaats van de magistraten. Het is nog te vroeg om de gevolgen van haar werkzaamheden voor de harmonisering van de besluiten betreffende de berekening van de alimentatievorderingen te beoordelen.

De digitale databank van justitie, VAJA, is een feit. De vonnissen in eerste aanleg worden in de databank opgenomen, maar de familierechtbank is nog niet aangesloten. Dit zou voor het einde van het jaar moeten gebeuren. De rechtsgrondslag en het koninklijk besluit tot vaststelling van de werkings- en toelatingsvoorwaarden worden voorbereid. Mijn diensten staan permanent in contact met de bestuurder van de DAVO voor een betere inning

l'estimation des créances à payer pour des familles de même situation? Car dans ce cas, la loi charge cette commission d'élaborer un outil utilisable par tous les juges concernés.

N'étant pas un organe de justice, le SECAL n'a pas accès à la banque de données des jugements et arrêts; il ne dispose pas de titre exécutoire en vue d'actions récursoires éventuelles contre un débiteur d'aliments. Quelles modifications législatives seraient nécessaires, en plus de la réforme "pot-pourri IV" de la Justice, qui prévoit la communication électronique des données au SECAL?

L'envoi électronique du jugement à l'avocat remplacera-t-il l'obligation actuelle de fournir une copie du jugement?

05.02 **Koen Geens**, ministre (*en français*): Vous vous référez à la commission des contributions alimentaires prévue par l'article 1322 du Code judiciaire. L'arrêté royal du 7 février 2014 en fixe la composition; pour assurer son indépendance, elle est présidée par un magistrat.

Son rôle est d'établir des recommandations, d'une part sur l'évaluation des frais résultant des contributions alimentaires et d'autre part, sur la fixation des contributions de chacun des parents. Elle s'est réunie pour la première fois en janvier 2016, puis quatre fois. Chaque année, pour le 31 janvier, elle doit adresser un avis au ministre de la Justice et au ministre compétent pour les familles, qui le transmettent avec leurs commentaires à la Chambre.

Son rôle n'est donc pas de se substituer aux magistrats dans leurs décisions. Il est prématuré d'évaluer les effets de son travail sur l'harmonisation des décisions en matière de calcul des créances alimentaires.

La banque de données digitale de la justice, VAJA, existe. Les jugements de première instance y sont chargés mais le tribunal de la famille n'y est pas encore connecté. Ce devrait être le cas pour la fin de l'année. La base légale et l'arrêté royal fixant les modalités de fonctionnement et d'accès sont en préparation. Mes services sont en contact permanent avec l'administrateur du SECAL, pour une meilleure perception des amendes pécuniaires

van geldboeten en de niet-fiscale invordering, waaronder alimentatievorderingen vallen.

05.03 Muriel Gerken (Ecolo-Groen): De Commissie voor onderhoudsbijdragen vervangt de rechters niet, maar heeft tot taak de vonnissen en de berekeningswijzen te onderzoeken en na te gaan of er een instrument nodig is. Na een jaar zouden we toch enige feedback mogen krijgen!

Ik vind de bijkomende termijn van een jaar voordat de DAVO automatisch toegang krijgt tot de vonnissen wel erg lang, gezien het dringende karakter van de materie.

Het incident is gesloten.

06 Samengevoegde vragen van

- de heer Georges Gilkinet aan de minister van Justitie over "de toepassing van het btw-tarief van 21% voor pro-Deoprestaties" (nr. 15682)
- de heer Ahmed Laaouej aan de minister van Justitie over "de btw op de prestaties van advocaten in het kader van de juridische tweedelijnsbijstand" (nr. 15742)

06.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Op 1 april 2017 gaat het btw-tarief voor prestaties in het kader van juridische tweedelijnsbijstand en voor pro-Deodiensten door deurwaarders in het kader van juridische bijstand van 0% naar 21%. Een btw-tarief van 0% was nochtans verdedigbaar op grond van het sociale karakter van die diensten. Men vraagt zich af hoe de regering de toegang voor allen tot juridisch advies wil garanderen.

Werd u van de beslissing van de minister van Financiën op de hoogte gebracht vóór de publicatie van zijn omzendbrief in dat verband? Heeft hij geprobeerd het Belgische standpunt inzake de btw-vrijstelling op sociale gronden te verdedigen op Europees niveau? Welke gevolgen zal het btw-tarief van 21% voor juridische bijstand hebben voor rechtzoekenden met een laag inkomen? Zult u het budget voor juridische bijstand verhogen om ervoor te zorgen dat het aantal hulpverleningsdossiers niet vermindert? Worden er compenserende maatregelen besproken met de minister van Financiën en van Begroting?

06.02 Ahmed Laaouej (PS): Bij een omzendbrief wordt er dus een btw-tarief van 21% opgelegd voor de prestaties van de pro-Deoadvocaten en het remgeld dat door de huidige regering werd ingevoerd. Die maatregel, waar we het niet mee eens zijn, is een echte belasting op armoede en maakt Justitie samen met andere heffingen nog ontoegankelijker. Door de toegang tot justitie

et du recouvrement non fiscal dont font partie les créances alimentaires.

05.03 Muriel Gerken (Ecolo-Groen): Sans se substituer aux juges, cette commission a pour mission d'observer les jugements et les calculs pour déterminer s'ils justifient la mise en place d'un outil. Après un an, on pourrait recevoir un retour!

Quant au délai supplémentaire d'un an pour que le SECAL accède automatiquement aux jugements, cela me paraît long eu égard à l'urgence en la matière.

L'incident est clos.

06 Questions jointes de

- M. Georges Gilkinet au ministre de la Justice sur "l'application du taux de TVA de 21 % aux prestations pro deo" (n° 15682)
- M. Ahmed Laaouej au ministre de la Justice sur "l'application de la TVA sur les prestations des avocats relatives à l'aide juridique de seconde ligne" (n° 15742)

06.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Le 1er avril 2017, le taux de TVA applicable aux prestations de deuxième ligne dans le cadre de l'aide juridique et aux huissiers effectuant des services *pro deo* dans le cadre de l'assistance judiciaire passera de zéro à 21 %. On aurait pu défendre une TVA à taux nul au nom du caractère social de ces interventions. On se demande comment le gouvernement compte garantir l'accès de tous aux conseils juridiques.

Avez-vous été informé de cette décision du ministre des Finances avant publication de sa circulaire à ce sujet? A-t-il tenté de défendre le bien-fondé de la vision belge sur cette exonération de TVA pour causes sociales? Quels seront les effets de cette TVA à 21 % sur l'aide aux justiciables à faibles revenus? Comptez-vous augmenter le budget de l'aide juridique pour garder le même volume d'interventions? Des mesures compensatoires sont-elles négociées avec les ministres des Finances et du Budget?

06.02 Ahmed Laaouej (PS): Une circulaire impose donc un taux de TVA de 21 % sur les prestations des avocats *pro deo* et sur le ticket modérateur mis en place par votre gouvernement. Cette mesure, que nous n'approuvons pas, est une véritable taxation sur la pauvreté et contribue avec d'autres à rendre la Justice toujours plus inaccessible. En augmentant le coût de l'accès à la justice, on ne

duurder te maken vermindert men het aantal conflicten niet. Men verhoogt enkel het aantal geschillen dat door de wet van de sterkste en de willekeur zal worden beslecht.

In die omzendbrief wordt er een gedeeltelijke interpretatie gegeven aan het arrest van 21 juli 2016 van het Hof van Justitie van de Europese Unie, dat gebaseerd is op het vermoeden dat de justitiabelen die over onvoldoende middelen beschikken recht hebben op juridische bijstand die hun een daadwerkelijke toegang tot het gerecht waarborgt. Naar het gerecht stappen wordt echter een luxe, zelfs voor een deel van de middenklasse. Het remgeld is een belasting op zich, ten laste van de minder bemiddelden. De btw zou een belasting op een belasting zijn! Bovendien heeft het arrest geen betrekking op dat remgeld, dat op het ogenblik van de bekendmaking ervan nog niet bestond.

Heeft de regering om te voorkomen dat de advocaten die juridische bijstand verlenen inkomsten moeten derven besloten ter compensatie de enveloppe voor die juridische bijstand te verhogen? Welke gevolgen zal die maatregel hebben?

06.03 Minister **Koen Geens** (*Frans*): De btw is neutraal op zich: advocaten zullen geen deel van hun inkomsten verliezen want de btw wordt bij hun ontvangsten opgeteld en er niet van afgetrokken. Het is de overheid die de btw aan zichzelf zal moeten uitbetalen. Er zal dus geen effect zijn op het aantal pro-Deoprestaties.

Ik werd op 21 december op de hoogte gebracht van deze beslissing. De ratio legis van deze beslissing werd mij niet meegedeeld: ik zal het met de minister van Financiën bespreken. Het Grondwettelijk Hof moet zijn standpunt hierover nog innemen op basis van het recente antwoord van het Europees Hof van Justitie op deze prejudiciële vraag.

Ik stel alles in het werk om de drempel voor de juridische bijstand te verlagen. Ik werk aan twee pistes: de hervormingen van de juridische tweedelijnsbijstand en de oprichting van een fonds voor de juridische tweedelijnsbijstand; de rechtsbijstandsverzekering waaraan ik een fiscale stimulus wil koppelen. Aangezien het budget voor pro-Deoprestaties een gesloten enveloppe is, wil ik er een fonds voor pro-Deoprestaties aan toevoegen. Ik zal er alles aan doen om de waarde van een punt boven de 25 euro te houden, en dit door over bijkomende middelen te onderhandelen of door de middelen bij de begrotingsafsluiting aan het einde van het jaar te herverdelen. Ik zal een verhoging van 21% van het btw-budget vragen bij

réduit pas le nombre de conflits, on augmente seulement ceux qui seront réglés par la loi du plus fort et l'arbitraire.

Cette circulaire se livre à une interprétation partielle de l'arrêt du 21 juillet 2016 de la Cour de justice de l'Union européenne, fondé sur la présomption que les justiciables ne disposant pas de ressources suffisantes ont droit à une aide juridique qui leur garantit un accès effectif à la Justice. Or, faire appel à la Justice devient un luxe, même pour une partie de la classe moyenne. Le ticket modérateur est une taxe en soi, à charge des moins bien lotis: la TVA serait une taxe sur une taxe! En outre, l'arrêt ne porte pas sur ce ticket modérateur qui n'existait pas le jour de sa publication.

Pour éviter un manque à gagner des avocats prestant dans le cadre de l'aide juridique, le gouvernement a-t-il prévu d'augmenter l'enveloppe consacrée à cette aide juridique en guise de compensation? Quels seront les effets de cette mesure?

06.03 **Koen Geens**, ministre (*en français*): La TVA est neutre en soi: les avocats ne perdront pas une partie de leurs revenus parce que la TVA s'ajoute à leurs recettes et n'en est pas déduite. C'est l'État qui devra se payer la TVA à lui-même. Il n'y aura donc pas d'effet sur le volume des prestations *pro deo*.

J'ai été informé de cette décision le 21 décembre. La *ratio legis* de cette décision ne m'a pas été communiquée: j'en parlerai avec le ministre des Finances. La Cour constitutionnelle doit encore arrêter son point de vue sur la base de la réponse récente de la Cour de justice de l'Union européenne à cette question préjudicielle.

Je ne ménage pas mes efforts pour faciliter l'accès à la Justice. Je travaille à deux pistes: les réformes de l'aide juridique de deuxième ligne et l'institution d'un fonds d'aide juridique de deuxième ligne, l'assurance protection juridique à laquelle je veux associer un incitant fiscal. Le budget du *pro deo* étant une enveloppe fermée, je tente d'y adjoindre un fonds *pro deo*. Je fais tout pour maintenir le point au-dessus de 25 euros en négociant des moyens supplémentaires ou par la ré-allocation lors de la clôture budgétaire en fin d'année. Je demanderai une augmentation de 21 % du budget TVA lors des prochaines négociations budgétaires.

de volgende begrotingsonderhandelingen.

Het is beter om het advies van het Grondwettelijk Hof af te wachten voordat we uitspraken doen over de gevolgen van de toepassing van de btw op pro-Deoprestaties.

06.04 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): De minister van Financiën heeft u voor een voldongen feit geplaatst. Ik weet niet of hij zou aanvaarden dat u beslissingen zou nemen die gevolgen zouden hebben voor zijn departement. Dit is een weinig elegante en inefficiënte handelwijze. Zolang u de terugbetaling van de btw niet heeft verkregen, zal er een tekort zijn in de begroting en zal men minder maatregelen kunnen nemen ten gunste van degenen die dat het meeste nodig hebben.

Volgens u had men beter gewacht op het definitieve advies van het Grondwettelijk Hof alvorens een beslissing te nemen: men heeft u inderdaad een pad in uw korf gezet. U moet zich daartegen verzetten!

06.05 Ahmed Laaouej (PS): De Staat zal de btw die op de juridische bijstand wordt geheven, dus aan zichzelf terugstorten. Dat is te gek voor woorden! Ook ik roep u op om weerstand te bieden: het gaat hier immers om de toegang tot justitie. Indien men een gesloten enveloppe met 21% vermindert, is er minder geld voor de advocaten die hun best doen om ervoor te zorgen dat ook de minstbedeelden toegang krijgen tot justitie. U doet uw best om meer middelen te krijgen voor justitie, maar u verschijnt aan de start met een handicap van 21%. We zullen de minister van Financiën daarover het vuur aan de schenen leggen.

Ik hoop dat uw plannen voor de juridische bijstand en het fonds in dat verband snel concreet zullen worden. Wat de rechtsbijstandsverzekering betreft, is het bekend dat de fiscale stimuli niet echt de laagste decielen ten goede komen.

U werd net zoals wij voor voldongen feiten gesteld toen de administratie haar circulaire rondstuurde. Ofwel heeft de btw-administratie op eigen houtje gehandeld, ofwel was ook de minister van Financiën op de hoogte, en dat zou een nog groter probleem zijn.

Het incident is gesloten.

07 **Samengevoegde vragen van - de heer Georges Gilkinet aan de minister van Justitie over "de honoraria van de zelfstandige gevangenisartsen" (nr. 15663)**

Il vaut mieux attendre l'avis de la Cour constitutionnelle avant de se prononcer sur les conséquences de l'application de la TVA aux prestations *pro deo*.

06.04 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Vous avez été mis devant le fait accompli par le ministre des Finances. Je ne sais pas s'il accepterait que vous preniez des décisions qui auraient des effets sur son ministère... Cette manière de faire est inélégante et inefficace. Tant que vous n'aurez pas obtenu ce remboursement de la TVA, il y aura un trou dans le budget et une capacité d'intervention moindre au bénéfice de ceux qui en ont le plus besoin.

Vous trouvez qu'il aurait été préférable d'attendre l'avis définitif de la Cour constitutionnelle avant de décider: en effet, on vous a joué un mauvais tour. Il ne faut pas vous laisser faire!

06.05 Ahmed Laaouej (PS): L'État va se verser la TVA qu'il prélève sur l'aide juridique: c'est un non-sens! Ne vous laissez pas faire, en effet: il y va de l'accès à la Justice. Si on rabote de 21 % une enveloppe fermée, il y aura moins pour les avocats qui tentent de permettre un accès à la Justice aux moins favorisés. Alors que vous vous battez pour avoir plus de moyens, vous partez avec un handicap de 21 %. Nous interpellons le ministre des Finances à ce propos.

J'espère que vos projets quant à l'aide juridique et le fonds pour cette aide se concrétiseront rapidement. Pour ce qui est de l'assurance protection juridique, rappelons que les incitants fiscaux ne profitent pas vraiment aux déciles les plus bas.

Vous êtes logé à la même enseigne que nous en étant mis devant le fait accompli d'une circulaire administrative. Soit l'administration de la TVA a agi seule de son côté, soit le ministre des Finances était au courant, ce qui serait encore plus problématique.

L'incident est clos.

07 **Questions jointes de - M. Georges Gilkinet au ministre de la Justice sur "les honoraires des médecins indépendants travaillant dans les prisons" (n° 15663)**

- de heer **Gautier Calomne** aan de minister van Justitie over "de betalingsachterstand op het vlak van de honoraria van de gevangenisartsen" (nr. 15699)

- **M. Gautier Calomne** au ministre de la Justice sur "les retards de paiement des honoraires de médecins en milieu carcéral" (n° 15699)

De **voorzitter**: De heer Calomne is niet aanwezig.

Le **président**: M. Calomne est absent.

07.01 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): In maart 2014 heeft uw voorganger met de zelfstandige gevangenisartsen een overeenkomst gesloten die betrekking had op nieuwe onderhandelingen over het budget voor hun zorgverstrekking en de maandelijkse storting van de erelonen zonder onderbreking in de loop van het jaar.

07.01 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): En mars 2014, votre prédécesseur a conclu un accord avec les médecins indépendants des prisons pour renégocier le budget pour leurs soins et le versement mensuel des honoraires sans interruption en cours d'année.

Op 2 januari 2017 waren de erelonen voor de prestaties van september, oktober, november en december 2016 echter nog niet gestort, zonder enige verklaring van de FOD Justitie. Naast de economische gevolgen zijn die terugkerende vertragingen schadelijk voor de kwaliteit van de handelingen die noodzakelijk zijn voor de sfeer en de ordehandhaving in de gevangenissen evenals voor de resocialisatie van de gedetineerden.

Or le 2 janvier 2017, les honoraires des prestations de septembre, octobre, novembre et décembre 2016 n'avaient pas été versés sans explication du SPF Justice. Au-delà des conséquences économiques, ces retards récurrents nuisent à la qualité d'un travail indispensable à l'ambiance et l'ordre carcéraux et à la réinsertion des détenus.

Is er een budgettair probleem? Hoeveel practitioners wachten er nog op hun ereloon? Welk bedrag is men hen in totaal nog verschuldigd? Wanneer zal de toestand geregulariseerd worden en hoe zal u de verbintenissen van 2014 bestendigen?

S'agit-il d'un problème budgétaire? Combien de praticiens sont-ils touchés? Quelle somme totale leur est-elle due? Quand la situation sera-t-elle régularisée et comment pérenniserez-vous les engagements de 2014?

07.02 Minister **Koen Geens** (Frans): De erelonen worden maximaal 60 dagen na ontvangst van de factuur uitbetaald. De bedragen voor de maanden september en oktober (1.160.353 euro voor 317 begunstigden) werden gisteren na de budgettaire afsluiting van het boekjaar gestort.

07.02 **Koen Geens**, ministre (en français): Le paiement des honoraires intervient maximum 60 jours après réception de la facture. Les montants pour les mois de septembre et d'octobre (1 160 353 euros pour 317 bénéficiaires) ont été versés hier à la suite de la clôture budgétaire de fin d'année.

Voor november en december zijn de wettelijke termijnen niet overschreden. Die vertragingen zijn problematisch maar zijn niet te wijten aan een slechte budgettaire planning, maar aan de onderfinanciering van de medische dienst. We doen er alles aan om tot een structurele oplossing te komen.

Les délais légaux ne sont pas dépassés pour novembre et décembre. Ces retards sont problématiques mais ne sont pas dus à une mauvaise planification budgétaire mais à un sous-financement du service médical. Nous faisons tout pour dégager une solution structurelle.

07.03 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Ik vraag u die betalingen nauwgezet op te volgen opdat er in de gevangenissen een preventief en humaan beleid zou kunnen worden gevoerd.

07.03 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Je vous invite à surveiller de près ces paiements pour garantir une action préventive et citoyenne en prison.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Vraag nr. 15718 van mevrouw Lahaye-Battheu wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

Le **président**: La question n° 15718 de Mme Lahaye-Battheu est transformée en question écrite.

08 Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de minister van Justitie over "de mogelijkheid tot ontvangstmachtiging in geval van niet-betaling van onderhoudsgeld voor een kind" (nr. 15720)

08.01 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Wanneer onderhoudsgeld minstens twee maanden in een jaar niet is betaald, kan de onderhoudsgerechtigde aanspraak maken op een ontvangstmachtiging. Deze regeling bestaat sinds 2010. Uit mijn eigen bevraging blijkt dat er slechts in geringe mate een beroep wordt gedaan op deze mogelijkheid. Sinds het ontstaan van de DAVO, de dienst voor Alimentatievordering, komt de ontvangstmachtiging zelfs minder voor. Dat is vreemd, er is toch geen concurrentie tussen beide systemen? Het is toch in de eerste plaats de ouder en niet de Staat die het onderhoudsgeld moet betalen?

Klopt het dat hierover geen officiële cijfers te krijgen zijn? Klopt het dat de ontvangstmachtiging slechts in geringe mate wordt toegepast? Hoe komt dat? Kan een vermelding in de vonnissen van deze mogelijkheid een oplossing zijn? De DAVO wordt immers wél in de vonnissen vermeld.

08.02 Minister Koen Geens (Nederlands): Voor de vragen over het aantal ontvangstmachtigingen en de suggestie van een extra vermelding in de vonnissen, verwijs ik naar mijn antwoord op vraag nr. 15487 van mevrouw Uyttersprot.

Mijn diensten hebben geen cijfergegevens over het aantal ontvangstmachtigingen. Deze cijfers zijn niet opgenomen in de activiteitsstatistieken van het College van hoven en rechtbanken en kunnen niet worden berekend op basis van de gegevens uit de applicatie van de griffies van de familierechtbanken.

De suggestie van een extra vermelding in het vonnis is het overwegen waard, al is het toch vooral een taak voor de juridische bijstand, zoals de justitiehuisen en advocaten, om de partijen in te lichten over hun rechten en plichten. We moeten de rechtzoekende dan ook in de eerste plaats naar die juridische bijstand leiden. De vermelding van de DAVO in de vonnissen dient dan ook precies dat doel: de onderhoudsgerechtigden inlichten over waar ze terecht kunnen in het geval van problemen.

08 Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu au ministre de la Justice sur "l'autorisation de percevoir la somme due en cas de non-paiement d'une pension alimentaire pour un enfant" (n° 15720)

08.01 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Lorsque la pension alimentaire n'est pas versée pendant deux mois au moins au cours d'une année, le créancier d'aliments peut obtenir une autorisation de perception. Ce règlement existe depuis 2010. M'étant moi-même enquis de la situation sur le terrain, j'ai appris que cette possibilité est très peu utilisée. Depuis la création du SECAL – le service chargé de la récupération des pensions alimentaires – l'autorisation de perception est même moins encore utilisée. Voilà qui est étrange, dans la mesure où les deux systèmes ne se concurrencent pas. C'est tout de même en première instance le parent et non l'État qui doit payer la pension alimentaire.

Est-il exact qu'il est impossible d'obtenir des chiffres officiels à ce sujet? Est-il exact que l'autorisation de perception n'est appliquée que dans une très faible mesure? Pourquoi en est-il ainsi? Une mention de cette possibilité dans le jugement pourrait-elle constituer une solution? Le SECAL est en effet, quant à lui, cité dans les jugements.

08.02 Koen Geens, ministre (en néerlandais): Pour les questions concernant le nombre d'autorisations de perception et la suggestion d'insérer une mention supplémentaire dans les jugements, je renvoie à ma réponse à la question n° 15487 de Mme Uyttersprot.

Mes services ne disposent pas de chiffres concernant le nombre d'autorisations de perception. Ces chiffres ne sont pas repris dans les statistiques d'activité du Collège des cours et tribunaux et ne peuvent être calculés sur la base des données provenant de l'application des greffes des tribunaux de la famille.

La suggestion de prévoir une mention supplémentaire dans le jugement vaut la peine d'être étudiée, même s'il appartient plutôt aux acteurs chargés de l'aide juridique, comme les maisons de justice ou les avocats, d'informer les parties sur leurs droits et obligations. Nous devons donc en première instance diriger les justiciables vers ces acteurs de l'aide juridique. La mention du SECAL dans les jugements poursuit précisément cet objectif: informer les créanciers d'aliments des instances auxquelles ils peuvent s'adresser en cas de problèmes.

De DAVO is een administratieve dienst die belast is met de invordering van de onderhoudsgelden in de plaats van de onderhoudsgerechtigde. Onder bepaalde voorwaarden kent de DAVO ook voorschotten toe. Daarnaast geeft artikel 203ter van de wet van 19 maart 2010 de onderhoudsgerechtigde de mogelijkheid om zelf, via de familierechtbank, een machtiging om de onderhoudsgelden te innen.

De onderhoudsgerechtigde heeft dus twee opties: via de DAVO invorderen of zelf stappen zetten via de familierechtbank. Er is geen concurrentie tussen beide werkwijzen. Een beroep op de DAVO is natuurlijk een ontlasting voor de rechtbank.

08.03 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Blijkbaar stapt men blijkbaar vrij snel naar de DAVO, vooraleer eerst zelf te laten bekijken of er een ontvangstmachtiging kan worden toegekend.

Het incident is gesloten.

09 Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de minister van Justitie over "de maaltijden in de gevangenis" (nr. 15721)

09.01 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): De minister kon niet antwoorden op mijn schriftelijke vraag over het aantal aangepaste voedingsregimes, gerelateerd aan de geloofsovertuiging, in onze gevangenissen omdat een gedetineerde bij binnenkomst in de gevangenis niet meer zou worden gevraagd naar zijn geloofsovertuiging. Een eigen bevraging bij een gevangenis in mijn regio leverde echter wel cijfers op: 40 op 102 gedetineerden krijgen een aangepast menu.

Wat is de begroting voor maaltijden vandaag in onze gevangenissen? Wordt daarin een onderscheid gemaakt tussen een gewone maaltijd en een aangepast menu?

09.02 Minister Koen Geens (Nederlands): Gedetineerden hebben het recht om hun geloofs- of filosofische overtuigingen te belijden en kunnen zich daarvoor richten tot vertegenwoordigers van die overtuigingen. Om de vertrouwensrelatie tussen beiden te waarborgen, kan een gedetineerde sinds 2005 een beroep doen op een aalmoezenier of een lekenconsulent via een brief onder een gesloten omslag en niet langer via de tussenkomst van de directeur.

De gevangenis registreert dus niet langer de band die er kan bestaan tussen de geloofs- of filosofische overtuiging van de gedetineerde en diens

Le SECAL constitue un service administratif chargé de la récupération des pensions alimentaires en lieu et place du créancier d'aliments. Sous certaines conditions, le SECAL octroie également des avances. Parallèlement, l'article 203ter de la loi du 19 mars 2010 autorise les créanciers d'aliments à percevoir eux-mêmes les aliments en s'adressant au tribunal de la famille.

Deux options s'offrent dès lors aux créanciers d'aliments: percevoir les aliments par l'intermédiaire du SECAL ou s'adresser eux-mêmes au tribunal de la famille. Les méthodes ne se concurrencent pas. Un recours au SECAL allège évidemment la charge de travail du tribunal.

08.03 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Apparemment, l'on se tourne assez rapidement vers le SECAL, avant de vérifier soi-même si une autorisation de perception peut être octroyée.

L'incident est clos.

09 Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu au ministre de la Justice sur "les repas servis en prison" (n° 15721)

09.01 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Le ministre n'a pas pu répondre à ma question écrite concernant le nombre, dans nos prisons, de régimes alimentaires adaptés en fonction des convictions religieuses et ce, parce que les détenus ne seraient plus interrogés sur ces dernières au moment de leur admission en prison. Une enquête que j'ai moi-même menée dans ma région a pourtant permis de collecter des chiffres: 40 sur 102 détenus reçoivent un menu adapté.

Quel est aujourd'hui le budget pour les repas dans nos prisons? Une distinction est-elle établie à cet égard entre un repas normal et un menu adapté?

09.02 Koen Geens, ministre (en néerlandais): Les détenus ont le droit de pratiquer leurs convictions religieuses ou philosophiques et peuvent s'adresser à cet effet aux représentants de ces convictions. Afin de garantir la relation de confiance entre ces derniers et les détenus, ceux-ci peuvent faire appel depuis 2005 à un aumônier ou à un conseiller laïc par un courrier sous pli scellé et non plus par l'intermédiaire du directeur de la prison.

La prison n'enregistre donc plus le lien qui peut exister entre la conviction religieuse ou philosophique du détenu et son régime alimentaire.

voedingsregime. In de gegevens van mevrouw Lahaye-Battheu wordt wellicht een één-op-één-relatie verondersteld die niet kan worden gestaafd.

De penitentiaire instellingen ontvangen jaarlijks voor de voeding een enveloppe op basis van het gemiddelde aantal gedetineerden. Voor 2016 bedroeg de voedingsprijs 3,5 euro per gedetineerde per dag, voor 2017 is dat 3,7 euro. De aanwending ervan kunnen de instellingen zelf invullen.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: Vraag nr. 15722 van mevrouw Lahaye-Battheu handelt over de mogelijkheid voor DAVO om een klacht wegens familieverlating in te dienen.

Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Die vraag mag worden omgezet in een schriftelijke vraag.

Het incident is gesloten.

10 Vraag van de heer Philippe Goffin aan de minister van Justitie over "het gebruik van dwang door politieambtenaren" (nr. 15499)

10.01 Philippe Goffin (MR): De omzendbrief van de procureur des Konings en van de procureur-generaal te Luik met betrekking tot het gebruik van dwang door politieagenten hebben heel wat opschudding veroorzaakt. Het gaat over de te volgen procedure wanneer het gebruik van fysiek geweld, hulpmiddelen of wapens tijdens een interventie de dood of ernstige verwonding van een persoon tot gevolg heeft of de persoon in gevaar heeft gebracht. De politieambtenaren menen dat die aanbevelingen hun rechten inperken.

Wat is de stand van zaken voor de ontwerpomzendbrief van het College van procureurs-generaal en voor de besprekingen tussen de magistraten en de vertegenwoordigers van de politieambtenaren? Hoe werd de procedure aangepast naar aanleiding van het overleg tussen de politievakbonden en de Luikse procureurs?

10.02 Minister **Koen Geens** (Frans): Het College van procureurs-generaal heeft meegedeeld dat de omzendbrief van de procureur des Konings te Luik met betrekking tot het gebruik van dwang door de politiediensten bij de uitvoering van hun taken achterhaald is, aangezien de Salduz bis-wet in werking is getreden. Elke politieagent die betrokken is bij een zaak betreffende het gebruik van dwang

Les données citées par Mme Lahaye-Battheu supposent sans doute un rapport de un sur un qui ne peut être étayé.

Les établissements pénitentiaires reçoivent chaque année, pour l'alimentation, une enveloppe sur la base du nombre moyen de détenus. Pour 2016, la somme allouée pour l'alimentation était de 3,5 euros par détenu et par jour et pour 2017, cette somme a été portée à 3,7 euros. Les établissements pénitentiaires décident eux-mêmes de l'affectation de ces montants.

L'incident est clos.

Le **président**: La question n° 15722 de Mme Lahaye-Battheu concerne la possibilité pour le SECAL de déposer plainte pour abandon de famille.

Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Cette question peut être transformée en question écrite.

L'incident est clos.

10 Question de M. Philippe Goffin au ministre de la Justice sur "l'usage de la contrainte par les fonctionnaires de police" (n° 15499)

10.01 Philippe Goffin (MR): Les circulaires du procureur du Roi et du procureur général de Liège sur l'usage de la contrainte par les fonctionnaires de police ont provoqué l'émoi. Il s'agit de la procédure à suivre lorsque le recours à la force physique, à des moyens auxiliaires ou à des armes lors d'une intervention entraîne le décès, des blessures graves ou la mise en danger d'une personne. Les fonctionnaires de police estiment que ces recommandations limitent leurs droits.

Où en est ce projet ainsi que les discussions entre magistrats et représentants des fonctionnaires de police? À la suite de la concertation entre les syndicats policiers et les procureurs liégeois, comment la procédure a-t-elle été adaptée?

10.02 **Koen Geens**, ministre (en français): Le Collège des procureurs généraux a informé que la circulaire du procureur du Roi de Liège sur l'usage de la contrainte par des services de police dans l'exécution de leurs missions est obsolète à la suite de la nouvelle législation sur Salduz. Chaque policier impliqué dans un dossier d'usage de la contrainte ayant entraîné des lésions graves a droit

met ernstig letsel tot gevolg, heeft net als elke andere burger het recht om een advocaat te raadplegen alvorens gehoord te worden.

à un avocat comme tout autre citoyen.

In de omzendbrief van de procureur-generaal te Luik van 13 april 2015 met betrekking tot het gebruik van dwang door politieambtenaren wordt de procedure uiteengezet die gevolgd moet worden wanneer het gebruik van geweld door politieagenten dodelijke of potentieel dodelijke gevolgen heeft gehad, en behelst meer bepaald een volledig, onpartijdig en diepgaand onderzoek om vast te stellen of het gebruik van dwang gerechtvaardigd was.

La circulaire du procureur général de Liège du 13 avril 2015 sur l'usage de la contrainte par des fonctionnaires de police reprend la procédure à suivre lorsque des faits de violence de policiers ont entraîné des conséquences létales ou potentiellement létales, notamment une enquête complète, impartiale et approfondie afin de juger de la pertinence du recours à la force.

Tot slot wordt er een omzendbrief van het College van procureurs-generaal besproken, meer bepaald met de vakbonden. Die nationale omzendbrief strekt ertoe de procedures te harmoniseren.

Enfin, une circulaire du Collège des procureurs généraux est en discussion, notamment avec les syndicats. Cette circulaire nationale uniformisera les procédures.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.39 uur.

La réunion publique de commission est levée à 15 h 39.